

Per al concepte “l’ovella, parir” (*DIEC*), *xaiar* i *corderar* s’afegeixen a dos dels significants més estesos que ja hem vist per a ‘vedellar’, és a dir, *criar* i *parir* (veg. mapa 827). *Xaiar* és un der. de *xai*, de creació expressiva (i no de IPSU AGNU, com proposaven Barnils, Grieria i Montoliu, “aprenents de filòleg”, *DECat*); var. *axaiar* 47, amb pròtesi vocàlica, i *xallar* 48, amb ultracorrecció [j] = [ʎ], com **atzagallada* en comptes de *atzagaiada*. *Corderar* (var. aferètica *acorderar* 89, 91, 93, 97, 99) s’ha format sobre *corder* (< llat. vg. *CORDARIUS, der. de CORDUS ‘tardà’, que s’aplicava especialment als anyells), com *xaiar* és un der. de *xai*. Semblantment l’alg. *anjar* 85, sardisme procedent de *AGNIARE, der. de AGNUS, i *anyellar* 7, 11, 49, der. de *anyell* (< AGNELLUS, dim. de AGNUS), amb la var. ross. *niellar* 1, 4-6, amb afèresi vocàlica i descomposició del segment [nə] > [niə]. *Criar* (var. *crear* 117, 121) prové del llat. CREARE, amb tancament de [e] > [i] per la situació de hiat. *Parir* deriva de PARIRE; amb objecte directe, *parir un cordero* 157. A més de *anjar* 85, figuren altres var. locals. *Catxillar* 133 “sembla haver-se tret de *catxillada* damunt el model de *cadellar*” (*DECat*),

aquell procedent de l’arag. *cachil(l)ada*, treta d’un dim. de *cacho*. *Abraguerar* 151, que, més que derivat de *braguer*, ho seria de ÜBĒRA, pl. de ÜBER ‘mamella’ més el suf. -*eguer* (< *lo braguer* < **l’ubreguer*), i semànticament partiria de ‘inflar-se el braguer d’una ovella així com s’aproxima el part’. *Desacupar* 155, var. de *desocupar*, per assimilació a la vocal tònica, és un compost del prefix *des-* i el verb *ocupar* ‘cobrir (una femella)’ amb ampliació semàntica cap al resultat de ‘cobrir’. *Marrir* 100, der. de *marrà*, prové d’una arrel preromana MARR-, des del sentit de ‘el marrà, cobrir l’ovella’. Com en el cas de *vedellar* són freqüents les formacions perifràstiques: *fer es mè*, *fer s’anyell* 70, 71, 78, 82, *fer una anyella* 73, *menar anyell* 82, *tenir es anyells* 72, *tindre un cordero* 157, *tindre un borreguet* 161, *anar de part* 155. *Xaiar* domina el cat. or., *corderar*, el nord-occ., mentre que *criar* i *parir* s’estenen pel cat. occ.; *fer es mè* és propi del mall. i el sardisme *anjar*, de l’alg.

Són mots normatius *xaiar*, des del *DOrt*, 1917; *criar*, *parir* i *corderar*, des del *DG1*, 1932.

